

ԱՐՑԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՏԵՓԱՆԱԿԵՐՑ

2017

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

ԱՐՑԱԽԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ՀՈԳԵԲԱՆԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԻ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1.1. Սույն կանոնադրությամբ սահմանվում են Արցախի պետական համալսարանի հոգեբանական կենտրոնի նպատակները, խնդիրները, հիմնական գործառնությունները:

1.2. Արցախի պետական համալսարանի /այսուհետ ԱրՊՀ/ հոգեբանական կենտրոնը /այսուհետ Կենտրոն/ ԱրՊՀ-ի կառուցվածքային ստորաբաժանում է, որը գործում է ԱՀ օրենսդրության, ԱրՊՀ-ի և սույն կանոնադրության պահանջների համաձայն:

1.3. Կենտրոնը ստեղծվում, վերակազմավորվում է, նրա գործունեությունը դադարեցվում է ԱրՊՀ-ի գիտական խորհրդի որոշմամբ:

1.4. Կենտրոնն իրավաբանական անձ չի հանդիսանում: Կենտրոնն իր գործունեությունն իրականացնում է ԱրՊՀ անունից:

1.5. Կենտրոնն ունի խորհրդանիշ, որի նկարագրությունը հաստատում է ԱրՊՀ ռեկտորը:

1.6. Կենտրոնը կարող է ունենալ կնիք և ձևաթուղթ՝ ԱրՊՀ-ին իր պատկանելիության նշումով:

1.7. Կենտրոնի լրիվ անվանումն է.

- հայերեն՝ Արցախի պետական համալսարանի հոգեբանական կենտրոն
- ռուսերեն՝ Психологический центр Арцахского государственного университета
- անգլերեն՝ Psychological Center of Artsakh State University:

II. ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

2.1. Կենտրոնը մասնագիտացված ծառայություններ մատուցող, հետազոտություններ իրականացնող կառույց է և ստեղծված է հոգեբանության բնագավառում կիրառական նշանակություն ունեցող արդիական նվաճումներն Արցախում ներդնելու համահայկական ներդաշնակ գիտահետազոտական և գիտակրթական դաշտ ապահովելու սովորող երիտասարդության ուսուցման որակը բարելավելու զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների ԱՀ սահմանամերձ բնակավայրերի բնակիչների և Արցախյան պատերազմի մասնակիցների հոգեբանական բնույթի հիմնախնդիրներն ուսումնասիրելու և լուծելու, նրանց հոգեբանական աջակցություն ցուցաբերելու և հոգեկան առողջությունն ապահովելու նպատակով:

2.2. Կենտրոնն իրականացնում է հոգեթերապևտիկ խորհրդատվական և վերականգնողական աշխատանքներ Արցախյան պատերազմի մասնակիցների և նրա հետևանքով տուժած անձանց, զինծառայողների նրանց ընտանիքների անդամների սահմանամերձ շրջանների բնակիչների սովորող երիտասարդության, հոգեբանական խնդիրներ և

հոգեբանական աջակցության կարիք ունեցող անձանց համար, ինչպես նաև անձի և սոցիալական կառույցների ու գործընթացների հոգեբանական հետազոտություններ

2.3. Իր մատուցած ծառայություններով, գիտագործնական բնույթի հետազոտություններով կենտրոնը հավակնում է դառնալու ԱրՊՀ գիտական խնդիրների ապահովման յուրահատուկ հենակետ

2.4. Կենտրոնն ունի խմբային և անհատական թերապիաների և խորհրդատվությունների իրականացման, այցելուների հոգեբանական բեռնաթափման /ռեալաքսացիայի/ համար անհրաժեշտ պայմաններ, նյութատեխնիկական միջոցներ՝ համապատասխան կահավորմամբ:

2.5. Կենտրոնը հագեցած է գիտական, ուսումնագիտական, հանրամատչելի և մասնագիտական գրականությամբ, ծրագրերով, տեղեկատվական համակարգով՝ առաջադրված խնդիրների որակյալ կատարման համար:

2.6. Կենտրոնի հետազոտություններն անց են կացվում գիտության բնագավառում ճանաչում ունեցող մասնագետների կողմից կամ նրանց մշակած մեթոդիկաներով՝ տեղում, անհրաժեշտության դեպքում՝ ՀՀ-ում:

2.7. Կենտրոնը կապեր է հաստատում և ակտիվ համագործակցում է ՀՀ և ԱՀ նմանատիպ կենտրոնների և ծառայությունների հետ՝ համատեղ իրականացնելով ազգաբնակչության հոգեկան առողջության ապահովման գերակա նպատակից բխող աշխատանքներ:

2.8. Կենտրոնի տեխնիկական հնարավորություններն օգտագործվում են նաև ուսանողների ուսուցման ու անհատական աշխատանքների համար:

2.9. Կենտրոնը կարող է կազմակերպել՝

2.9.1. վերապատրաստման դասընթացներ,

2.9.2. գիտական քննարկումներ, ընթերցումներ, սեմինարներ, թրեյնինգներ,

2.9.3. հանդիպումներ Արցախ այցելած գիտնականների հետ,

2.9.4. իր նպատակներից ու խնդիրներից բխող այլ միջոցառումներ:

III. ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾԱՌՈՒՅԹՆԵՐԸ

3.1. Կենտրոնի հիմնական խնդիրները բխում են նրա գերակա նպատակներից: Դրանք են

3.1.1. հոգեբանական տարբեր խնդիրներ ունեցող անձանց և խմբերի հոգեբանական հետազոտումը, աջակցության ցուցաբերումը,

3.1.2. գիտահետազոտական աշխատանքների իրականացումը, որոնք կարող են գործնական նշանակություն ունենալ հոգեբանական խնդիրների լուծման համար,

3.1.3. անհրաժեշտ հոգեբանական ծառայությունների մատուցումը՝ կենտրոնանալով ԱՀ ազատագրված տարածքների և ՀՀ Սյունիքի մարզի ազգաբնակչության խնդիրների վրա,

3.1.4. Պաշտպանության բանակի զինանձնակազմի՝ ժամկետային և պայմանագրային զինծառայողների, սպաների, նրանց ընտանիքների անդամների և կին զինծառայողների շրջանում տարաբնույթ ուսումնասիրությունների անցկացումը, նրանց հետ տարվող հոգեբանական աշխատանքների համար մեթոդագործնական երաշխավորությունների մշակումն ու իրականացումը,

3.1.5. գործնական հոգեբանների մասնագիտական պատրաստման խթանումը՝ հատուկ դասընթացների կազմակերպման միջոցով,

3.1.6. ՀՀ առաջատար մասնագետների հրավիրումը և նրանց կողմից տարաբնույթ ծրագրերի իրագործումը, սուպերվիզիաների կազմակերպումը,

- 3.1.7. ԱրՊՀ-ում կիրառվող մանկավարժահոգեբանական ցիկլի ուսումնագիտական ծրագրերի արդիականացումը, մշակումը և ներդրումը,
- 3.1.8. կրթական գործընթացի հետ գիտական հետազոտությունների կապի ապահովումը, գիտահետազոտական աշխատանքներին ուսանողների մասնակցության ապահովումը,
- 3.1.9. հետազոտական պայմանագրերի և դրամաշնորհների ներգրավումը, նորարարական մշակումների իրականացումը, հետազոտական աշխատանքների արդյունքների հրապարակայնացումը:

3.2. Կենտրոնի հիմնական գործառույթներն են. կենտրոնը՝

- 3.2.1. բացահայտում է գիտահետազոտական կարիքները և ձևավորում ծրագրեր, այդ թվում՝ երկարաժամկետ հատվածի համար,
- 3.2.2. քաղաքացիական-իրավական և միջգերատեսչական պայմանագրերի հիման վրա կատարում է գիտական հետազոտությունների և մշակումների պատվերներ, փորձաքննություններ,
- 3.2.3. խթանում է դասախոս-ուսանող համատեղ հետազոտական աշխատանքների կատարումը, դրանցում ներգրավում է ճանաչված գիտնականների և փորձագետների,
- 3.2.4. կազմակերպում է հետազոտությունների արդյունքների հրատարակումը,
- 3.2.5. իրականացնում է ռեկտորի հրամաններով և ԱՀ օենսյրությամբ նախատեսված այլ գործառույթներ:

3.2.6. Իրականացնում է՝ հոգեբանական խորհրդատվություն, այդ թվում՝

- *անհատական հոգեբանական խորհրդատվություն*՝ անձի ինքնագզացողության բարելավում, խնդիրների բացահայտում և լուծում, ներանձնային և միջանձնային խնդիրների լուսաբանում և ուղղորդում, կոնֆլիկտների կանխարգելում և արդյունավետ լուծում, դեպրեսիաների կանխարգելում, հաղթահարում, սթրեսային իրավիճակներում հոգեբանական օգնության, ինքնօգնության և փոխօգնության կազմակերպում, արտակարգ իրավիճակներից հետո հոգեբանական վերականգնողական աշխատանքների իրականացում, անձի վարքային տեսականու ընդլայնում,
- *խմբային հոգեբանական խորհրդատվություն*՝ հոգեբանական խնդիրների կանխարգելում, շտկում, լարվածության իջեցում, գործնական հարաբերություններին նպաստող հմտությունների ձևավորում, խմբերի (կոլեկտիվների, կազմակերպությունների) ներուժի զարգացում, ներխմբային և միջխմբային խնդիրների բացահայտում, դրանց շտկում և այլն:
- *ընտանեկան հոգեբանական խորհրդատվություն*՝ ընտանեկան հարաբերությունների շտկում և ներդաշնակեցում, ամուսնալուծությունների պատճառների բացահայտում և կանխարգելում, երեխաների զարգացման պայմանների ապահովում:

3.2.7. Խոցելի խմբերի հետ (պատերազմից և տարբեր կոնֆլիկտներից տուժածներ, օրինախախտներ և օրինազանցներ, այլ) կատարում է սոցիալ-հոգեբանական աշխատանք՝

- պալեատիվ (հոգեամոքիչ) օգնություն,
- երիտասարդ ծնողների դպրոց:

3.2.8. Հոգեբանական ծառայության մատուցում տարիքային հոգեբանության և կրթության հոգեբանության ոլորտում: Երեխայի հոգեկան զարգացման գնահատում և նրա տարիքին համապատասխան զարգացման ապահովում՝

- 3-ից 6 տարեկանների,

- 7-ից 10 տարեկանների,
- դեռահասների,
- ավագ դպրոցական տարիքի երեխաների և պատանիների,
- հատուկ կարիք ունեցող երեխաների համար:

3.2.9. Թրեյնինգների, սեմինարների, գործնական պարապմունքների անցկացում:

ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄԸ

4.1. Կենտրոնի կառավարման բարձրագույն մարմինը Խորհուրդն է, որի նախագահը ռեկտորն է:

4.2. Կենտրոնի խորհրդի կազմը հաստատվում է ռեկտորի հրամանով:

4.3. Կենտրոնի խորհուրդը քննարկում և լուծում է Կենտրոնի գործունեության հետ կապված կարևորագույն հարցերը, այդ թվում՝ հաստատում է գիտական հայտերի ներկայացման, մրցույթների անցկացման և հաշվետվությունների ընդունման կարգը, գործունեության տարեկան ծրագիրը, տարեվերջյան հաշվետվությունը, հետազոտական ծրագրերը և այլն:

4.4. Կենտրոնի գործունեությունն անմիջականորեն ղեկավարում է Կենտրոնի տնօրենը, ում աշխատանքի ընդունում և աշխատանքից ազատում է ԱրՊՀ ռեկտորը՝ գործող օրենսդրության և ԱրՊՀ կանոնադրության համապատասխան:

4.5. Կենտրոնի տնօրենն ի պաշտոնե կենտրոնի խորհրդի անդամ է:

4.6. Կենտրոնի տնօրենն անձնական պատասխանատվություն է կրում Կենտրոնի գործունեության արդյունքների, իրականացվող աշխատանքների որակի և Կենտրոնի գործառույթների պատշաճ կատարման, աշխատանքային կարգուկանոնի պահպանման համար, որոնց մասին տարեկան հաշվետվություններ է ներկայացնում Կենտրոնի խորհրդին, ԱրՊՀ գիտական խորհրդին և ռեկտորին:

4.7. Կենտրոնի տնօրենը.

4.7.1. ծրագրում, կազմակերպում, համակարգում, ղեկավարում և վերահսկում է Կենտրոնի ընթացիկ գործունեությունը,

4.7.2. Կենտրոնին վերապահված խնդիրների և գործառույթների վերաբերյալ առաջարկություններ է ներկայացնում ռեկտորին,

4.7.3. ռեկտորի հաստատմանն է ներկայացնում Կենտրոնի կառուցվածքը և հաստիքացուցակը,

4.7.4. իրականացնում է աշխատանքի բաժանում աշխատակիցների միջև, իր իրավասության սահմաններում հանձնարարություններ է տալիս Կենտրոնի աշխատակիցներին,

4.7.5. ռեկտորին առաջարկություններ է ներկայացնում Կենտրոնի աշխատակիցների նկատմամբ խրախուսանքի կամ տույժի միջոցների կիրառման վերաբերյալ,

4.7.6. ապահովում է ռեկտորի հրամանների, Կենտրոնի խորհրդի որոշումների կատարումը,

4.7.7. հանդես է գալիս Կենտրոնի անունից, սահմանված կարգով կնքում է պայմանագրեր,

4.7.8. կազմակերպում և ապահովում է Կենտրոնի գործավարությունը,

4.7.9. մշակում և սահմանված կարգով ԱրՊՀ գիտական խորհրդի հաստատմանն է ներկայացնում սույն կանոնադրության մեջ փոփոխությունները և լրացումները,

4.7.10. իրականացնում է ԱրՊՀ և սույն կանոնադրություններով, ռեկտորի հրամաններով, այլ իրավական ակտերով նախատեսված այլ գործառույթներ:

4.8. Կենտրոնի աշխատակազմը ԱրՊՀ աշխատակազմի բաղկացուցիչ մասն է, և աշխատանքային հարաբերությունները կարգավորվում են օրենսդրությամբ սահմանված կարգով և ԱրՊՀ կանոնադրությամբ:

4.9. Կենտրոնի աշխատակիցների հիմնական իրավունքները և պարտականությունները որոշվում են ԱՀ օրենսդրությամբ, ԱրՊՀ կանոնադրությամբ և սույն կանոնադրությամբ:

4.10. Կենտրոնի աշխատակիցները

4.10.1. իրավունք ունեն`

- մասնակցել Կենտրոնի գործունեությանն առնչվող կազմակերպական հարցերի քննարկմանը,
- զբաղվել մասնագիտական գործունեությամբ և գիտահետազոտական աշխատանքով,
- Կենտրոնի գույքը, տարածքները, կրթական, գիտական, սոցիալ-կենցաղային և այլ ռեսուրսները սահմանված կարգով օգտագործել գիտահետազոտական գործունեության համար,
- հանդես գալ Կենտրոնի աշխատանքների արդյունավետության բարձրացման վերաբերյալ առաջարկություններով:

4.10.2. Կենտրոնի աշխատակիցները պարտավոր են`

- ապահովել մասնագիտական գործունեության և գիտական հետազոտությունների բարձր մակարդակ,
- պահպանել ԱրՊՀ կանոնադրությունը, ներքին կարգուկանոնը, սույն կանոնադրությունը, խնայողաբար վերաբերվել Կենտրոնի և ԱրՊՀ գույքին:

V. ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՈՒՄԸ

5.1. Պետական և այլ կազմակերպությունների հետ Կենտրոնի փոխհարաբերությունների հիմք են հանդիսանում ԱրՊՀ անունից կնքված պայմանագրերը:

5.2. Կենտրոնի գործունեության համար անհրաժեշտ աշխատանքային և նյութական պայմաններն ապահովում է ԱրՊՀ-ն` ԼՂՀ պետական բյուջեի, հովանավորների, վճարովի ծառայություններից ստացված մուտքերի և օրենսդրությամբ չարգելված այլ միջոցների ֆինանսավորմամբ:

5.3. ԱրՊՀ ռեկտորը կարող է Կենտրոնի տնօրենին լիազորել ԱրՊՀ անունից պայմանագրերի կնքման և այլ գործառնությունների կատարման իրավունք` Կենտրոնի ֆինանսավորման համար հատկացվող միջոցների շրջանակներում:

5.4. Կենտրոնի վիճակագրական, կադրային և հաշվապահական հաշվառումն իրականացվում է ԱրՊՀ համապատասխան բաժինների կողմից:

5.5. Կենտրոնը միջազգային գործունեություն կարող է իրականացնել ԱՀ գործող օրենսդրությանը, ԱրՊՀ կանոնադրությանը և գիտական խորհրդի որոշումներին համապատասխան:

ԿԵՆՏՐՈՆԻ ԼՈՒԾԱՐՈՒՄԸ ԵՎ ՎԵՐԱԿԱԶՄԱՎՈՐՈՒՄԸ

6.1. Կենտրոնը կարող է լուծարվել և վերակազմավորվել ԱրՊՀ գիտական խորհրդի որոշմամբ` ԱՀ օրենսդրությամբ և ԱրՊՀ կանոնադրությամբ նախատեսված դեպքերում:

6.2. Կենտրոնի լուծարման կապակցությամբ ստեղծվում է հանձնաժողով, որը գնահատում է նյութական միջոցները և հաշվարկը ներկայացնում է ռեկտորին:

6.3. Լուծարված կենտրոնի գույքը և միջոցները համարվում են ԱրՊՀ սեփականությունը: